

رجاوندان شهر امید

جلسه ارائه کتاب

توسط: خانم مریم طاهری

در این نشست برآنیم تا در مورد مسائل زیر هم اندیشی کنیم:

معماران غرب مدرن چه کسانی می باشند؟

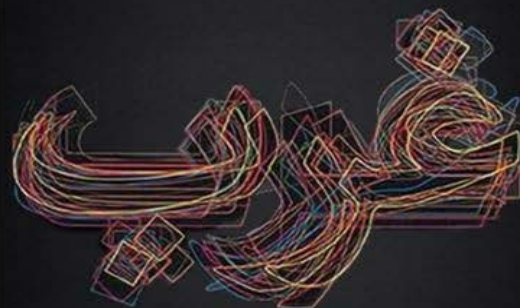
اصول و مبانی دوران روشنگری چه مواردی هستند؟

خروج غرب از قرون وسطی، در نتیجه کدام چرخش ها و تحولات

اتفاق افتاد؟

نهضت اصلاح دینی (رفرماسیون) چه نقشی در شکل گیری غرب

جدید داشت؟

غرب چگونه، غرب شد؟

دکتر صادق زیباکلام
استاد دانشگاه تهران

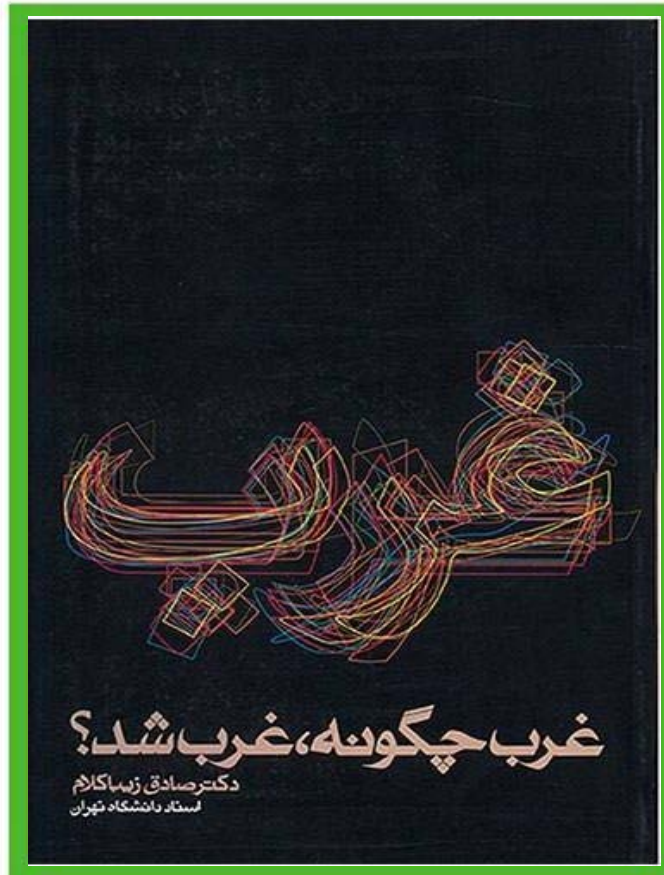
۵ بهمن ۱۳۹۹
ساعت: ۱۹:۰۵ تا ۲۱:۰۵

آگاهی شادیت، آزادیست

رجاوندان شهر امید

ارائه دهنده: مریم طاهری

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

مکان: نرم افزار GoToMeeting

شماره جلسه: ۴۰

- مراد از غرب؛ جنوب، غرب و شمال اروپا، در قرن‌های ۱۴ تا ۱۸ میلادی است.
- اروپای قبل از رنسانس (قرن ۱۴) بسیار عقب مانده تر از شرق بود. شهرهای بزرگ اروپا در مقایسه با بغداد، ری، خوارزم و نیشابور روستاهایی بیش نبودند. علم و دانش در شرق رونق داشت.
- تمدن اسلامی از قرن ۱۱ هجری شروع به افول، و غرب آغاز به رشد کرد.
- این تحول تاریخی در غرب چگونه اتفاق افتاد؟

فصل ۱: ما و غرب: روایت یک کج فهمی در تاریخ

• ریشه یابی پیدایش غرب ستیزی در ایران

۲: غرب پیش از رنسانس

- امپراتوری روم در قرن سوم (م) تبدیل به یک قدرت مسیحی شد.
- در قرن‌های ۵ و ۶ تجزیه و به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شد.
- با فروپاشی قدرت مرکزی، دهها خرده قدرت در اروپا شکل گرفت (نظام فئودالیت)
- در نظام فئودالیت، مناسبات اجتماعی در سه محور وجود داشت: روابط میان فئودال و رعایا. روابط میان شاه و فئودالها. روابط میان کلیسا با شاه، فئودالها و رعایا.

رابطه اروپا با شرق در قرون وسطی

- سفر به شرق، برای تجارت یا تبلیغ یا جنگ
- سفرها از طریق دریا انجام می‌شد
- عوامل ورزیدگی غربی‌ها در دریا
- جنگ‌های صلیبی
- مهمترین پیامد این جنگ‌ها: تلاش غربی‌ها برای یافتن راههای جدید به سمت شرق

۳: رنسانس (۱۳۰۰ تا ۱۶۵۰)

- بازخوانی سنت: تولد دوباره فرهنگ یونان و روم باستان
- تغییر بسیاری از مفاهیم و ارزش‌های اروپای قرون وسطی مثل اشرافیت و تقدس کلیسا
- سکولاریزم، فردگرایی و اومانیسم
- در معرض چالش قرار گرفتن کلیسا
- تبدیل وابستگی مذهبی یا اشرافی به وابستگی ملی
- به وجود آمدن حکومت‌های مطلقه جدید

۴: نهضت اصلاح دینی (۱۵۱۷ تا ۱۶۰۰)

- رفرماسیون محصول فردگرایی، و فردگرایی نتیجه تحولات اقتصادی و اجتماعی بود.
- زمینه عقیدتی، اقتصادی و سیاسی رفرماسیون
- انقلاب پروتستانتیزم توسط مارتین لوتر
- مهمترین نتیجه رفرماسیون: به وجود آمدن پلورالیزم دینی و تقویت فردگرایی
- پیامد منفی آن: جنگ‌های مذهبی

۵: انقلاب تجاری (۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰)

- انقلاب تجاری: مجموعه‌ای از تحولات تجاری که از قرن ۱۴ آغاز شد و ساختار اقتصادی اروپا را کاملاً تغییر داد.

- پیامدها:

- ✓ ایجاد طبقه بورژوا
- ✓ ایجاد حکومت‌های مطلقه
- ✓ تشکیل پدیده دولت-ملت
- ✓ پیدایش عصر روشنگری

دلایل شکل‌گیری انقلاب تجاری

- سفرهای اکتشافی ماورای دریاها با انگیزه یافتن راهی به سوی شرق برای تجارت
- کشف قاره امریکا
- رویداد انقلاب صنعتی

۶: ظهور دولتهای مطلقه

- یکی از پیامدهای رنسانس: ظهور دولتهای مطلقه
- علت آن: جنگهای خونینی که در قرنهای ۱۶ تا ۱۸ در اروپا به راه افتاد
- ژان بودن و توماس هابز: نظریه پردازان مشروعیت حکومت مطلقه
- معاهده وستفاليا: توافق فرمانروایان (پس از ۱۵۰ سال جنگ) درمورد به رسمیت شناختن حق حاکمیت ملی هر کشور

۷: عصر روشنگری (۱۶۰۰ تا ۱۸۰۰)

- تحولات اقتصادی و اجتماعی و سیاسی، منجر به پدید آمدن درک جدیدی از هستی، حیات و انسان شد. در انتهای قرن ۱۸ عالمی نو و آدمی نو پدید آمده بود.

- چهارچوب نگاه جدید به جهان:

- ✓ باوری که مبتنی بر استدلال منطقی نباشد مردود است.

- ✓ جهان یک ماشین مکانیکی عظیم است که طبق قوانین ثابتی کار می کند.

- ✓ گناه اولیه وجود ندارد.

- ✓ فرد می‌تواند خیر و صلاح خود را تشخیص دهد.
- ✓ انسان حقوقی دارد که باید مراعات شود.
- ✓ تنها مشروعیت بخش نهاد حکومت، رای مردم است.
- ✓ بشر می‌تواند بهشت موعود را روی همین زمین بنا کند.

• دکارت (۱۶۵۰):

✓ روش کشف حقیقت روش ریاضی است.

✓ جهان دستگاه مکانیکی عظیمی است که بر مبنای قوانین ثابتی کار می‌کند. اگر بشر به کشف این قوانین نائل شود، بر طبیعت مسلط می‌گردد.

• اسپینوزا (۱۶۷۷):

✓ وحدت وجودی بود و با نگاه ثنوی دکارت مشکل داشت.

✓ مبلغ تساهل دینی، پرهیز از خشونت و آزادی مذهبی بود.

• توماس هابز (۱۶۷۹):

✓ انسان گرگ انسان است. اگر حکومت مقتدری نباشد که انسان‌ها را کنترل کند، جنگ همه علیه همه حکمفرما خواهد شد.

• جان لاک (۱۷۰۴):

✓ پدر نظام دموکراتیک: انسان ذاتا خوب است ولی چون بعضی متجاوزند، جامعه نیاز به حاکم دارد. ولی قدرت حاکم باید محدود به قانون باشد. لاک برای جلوگیری از تمرکز قدرت در دست یک نفر، ایده تقسیم قوا را مطرح کرد.

• اسحاق نیوتن (۱۷۲۷):

✓ به ایده دکارت مبنی بر وجود قوانین طبیعی عینیت بخشید. با کشف قانون جاذبه، فیزیک جدید را پایه گذاری کرد.

• ولتر (۱۷۷۸):

✓ به شدت از آزادی بیان و آزادی اندیشه دفاع می کرد.

✓ استبداد حکومتی و مذهبی را نقد و هجو می کرد.

✓ نقش بسیار در رویداد انقلاب فرانسه داشت.

• دیدرو و دالامبر:

- ✓ بسیار تحت تاثیر لیبرالیزم و خردگرایی ولتر بودند.
- ✓ باید عوام را با تعلیم و تربیت آگاه کرد و از خرافات و جهالت نجات داد.

• دیوید هیوم (۱۷۷۶):

- ✓ ذهن چیزی بیش از ادراکات حسی نیست.
- ✓ مبنای شناخت احساس و تجربه است.

• ژان ژاک روسو (۱۷۷۸):

✓ با خردگرایی روشنگری سر ستیز داشت.

✓ انسان را وحشی نجیب نامید.

✓ بر آزادی فردی و مساوات تاکید داشت.

✓ او پدر مکتب رمانتیزم است.

✓ به دلیل افکار آزادی خواهانه و عدالت طلبانه اش یکی از عوامل محرک انقلاب فرانسه بود.

• ایمانوئل کانت (۱۸۰۴):

✓ روشنگری را رهایی انسان از کودکی خودخواسته می‌داند و می‌گوید:
جرات اندیشیدن داشته باش.

✓ به نقادی عقل پرداخت و سعی کرد محدودیت‌های ذهن بشر را نشان دهد.

✓ اخلاق را بر مبنای عقل پایه گذاری کرد نه مذهب.

✓ در رساله صلح پایدار، برای جلوگیری از جنگ بین کشورها ایده جامعه بین‌الملل، و برای جلوگیری از ظلم حکومت‌ها به حقوق مردم ایده حقوق بشر را مطرح کرد.

۸: تاثیرات اجتماعی روشنگری

• الهیات روشنگری:

✓ اعتقاد به خدایی که جهان را آفریده و آن را طبق قوانین طبیعی به حرکت درآورده است.

✓ خدا در سرنوشت مخلوقاتش دخالت نمی‌کند.

✓ دعا به منظور تغییر قانون طبیعت بی مورد است.

✓ خدا انسان را مختار آفریده است.

تأثيرات اجتماعي روشنگري

- اصلاح سيستم قضايي
- توقف برده داري

نقد کتاب

• یکی از انتقادهایی که همیشه به دکتر زیباکلام وارد است اینکه هیچگاه به مرجع های مستند ارجاع نمی دهند. کتابی که هیچ رفرنسی ندارد تحت عنوان یک کتاب علمی قرار نمی گیرد.

سازمان مردم نهاد "رجاوندان شهر امید"

با ایمان به تاثیر ارتقاء خود اگاهی جمعی بر عبور از مسائل فراراه توسعه ایران عزیزمان بر آن است تا با همه کیر کردن مطالعه کتاب های مرتبط با این حوزه گامی هر چند کوچک در این مسیر بردارد.

مجموعه اسلاید هایی که مشاهده شد، مربوط به یکی از جلسات ارائه کتاب بوده
شما نیز می توانید بایستادن به این حرکت جمعی، چراغ خویشستن بر فروزید و هریک نوری باشیم در عبور از تاریکی ها

همراه شو عزیز...